

DIGITÁLIS MEGOLDÁSOK A ZENEOKTATÁS TERÉN FÓKUSZBAN A GITÁROKTATÁS

Online gitártanulás bárhol, bármikor

A digitalizáció napjainkban kulcsfontosságúvá vált az élet minden területén és minden iparági szegmensben, köztük a zene világában is. Jelen cikk olyan applikációkat, weboldalakat mutat be, amelyek elősegítik a zenetanulást az online térben – a gitároktatásra fókuszálva. Hangsúlyozzuk, hogy ezek az alkalmazások, oldalak, online kurzusok természetesen nem helyettesítik a személyes kapcsolatot és a tanár személyét, azonban meghozhatják a fiatalok kedvét a klasszikus zenéhez és a zenetanuláshoz, illetve kiegészíthetik a tanár munkáját.

Ahogy korábbi cikkeinkben (például [Digitális megoldások a zeneoktatás, zenei nevelés és a közös zenélés területén, ZeneKar, 27\(6\), 25-30. o.](#)) kifejtettük, a digitális megoldások, applikációk segítenek lebontani a tér és idő által jelentett gátakat, lehetővé teszik a kapcsolattartást a világ különböző pontjai között, és segítségükkel akár a világ legkiválóbb művészeinek óráin, mesterkurzusain is részt vehetünk, akikkel személyesen valószínűleg sosem tudnánk találkozni. A pandémiás helyzetben a digitalizáció különösen előtérbe került a zenei világban a koncertezés és a közönséggel való kapcsolattartás mellett az oktatás terén egyaránt.

Manapság szinte az összes hangszertípus esetében elérhetőek olyan applikációk, weboldalak, online kurzusok, amelyek instrukciós videókkal, személyre szabott oktatási tervvel segítik a zenetanulást játékos formában, interaktív módon, akár gamifikációs elemeket is alkalmazva. A tanulók ezek segítségével a saját tempójukban, tudásszintjüknek és érdeklődésüknek megfelelően haladhatnak a tanulásban, amely mellett a legtöbb oldal, alkalmazás esetében az oktatókkal – akik jellemzően a szakma legkiválóbb művészei, akár Grammy-díjas előadók – való videós konzultáció is lehetséges, illetve folyamatos visszajelzés kérhető tőlük. Ezek természetesen nem helyettesítik a zenetanárt és a személyes órákat, hiszen egy adott szint felett a művészi finomságok érzékeltetésére nem feltétlenül alkalmasak, azonban az alapok elsajátítását elősegíthetik, és motiváló hatással is bírhatnak: a játékos tanulás meghozhatja a fiatalok kedvét zenetanuláshoz, amely révén az applikációk egyúttal a zene iránt érdeklődő fiatalok következő generációjának kiépítéséhez is hozzájárulnak.

A Guitar Hero a 2000-es évek elejének az egyik legnépszerűbb videójátéka volt, sikere napjainkban is töretlen, többször megnyerte az év játéka elismerést is. Természetesen valódi gitártudást nem nyújt, bármennyit is játszunk vele, azonban segítségével könnyen rock-sztároknak érezhetjük magunkat egy kis időre. Az élmény generációkat ösztönzött arra, hogy elkezdjenek zenét tanulni. Az alábbiakban olyan, gitár tanulást segítő applikációkat, weboldalakat mutatunk be, amelyek hasonló élmény, akár gamifikált „kihívások” mellett valódi technikai tudást is nyújtanak.

1. Fender Play

A Fender Play az egyik piacvezető applikáció a gitár-, basszusgitár- és ukulele-tanulás elősegítésére. A személyre szabhatóság jegyében a regisztrációt követően kiválasztható a műfaj (elérhető opciók: rock, country, folk és pop), amelyben tanulni szeretnénk, majd pedig a tanterv, amely az aktuális tudásnak megfelelően különböző nehézségi szintű anyagokat biztosít. Az applikáció előnye a jól érthető, könnyen követhető, kiváló minőségű oktatóvideók, amelyek emészthető formában tartalmazzák a legfőbb tudnivalókat. Fontos kiemelni továbbá a kiváló felhasználói élményt is: könnyen kezelhető az applikáció, követhető a fejlődés egy dashboard segítségével, és az alkalmazásban egy kattintással elérhetőek a különböző kiegészítő anyagok is (például akkord-táblák, szótár a legfontosabb fogalmakkal). Az alkalmazás több ezer dalhoz biztosít

hozzáférést oktatóvideók formájában, amely mellett a technikai elemek elsajátítását klasszikus darabok is segítik. Az applikáció egy ingyenes próbaidőszakot követően közel 10 £-os havidíj mellett érhető el.

Hátrányként többen említik az időről időre megjelenő technikai problémákat, „bugokat”, egyesek hiányolják a haladóbb szintű anyagokat és az ismertebb, népszerűbb dalokat, illetve az applikáció offline módon nem érhető el.

2. ArtistWorks Guitar

Az ArtistWorks számos hangszer esetében nyújt segítséget a tanulásban, többek között elérhető a gitár mellett ütős, rézfúvós, zongora vagy akár mandolin oktatás is. A széleskörű portfólió mellett a gitároktatáson belül is több típust kínál: az érdeklődők elektromos, akusztikus, klasszikus, jazz, blues és rock-gitár kurzusok közül választhatnak. Fontos kiemelni a kiváló tanárokat, a személyre szabott oktatás lehetőségét, illetve azt, hogy videó formájában visszajelzést kaphatunk az oktatótól teljesítményünkről, előrehaladásunkról, amely egyúttal egyfajta szociális élményt is nyújt a tanulás során. Különböző csomagok közül választhatnak az érdeklődők, éves előfizetés esetében a havidíj ~24\$, amely a legolcsóbb elérhető konstrukció, azonban még így is drágább a használat a többi, hasonló applikációhoz, weboldalhoz képest. Kiemelendő azonban, hogy már a legegyszerűbb csomag esetében is biztosított a korlátlan hozzáférés a videókhoz, zeneelmélet workshophoz, illetve 5 videót lehet küldeni az oktatónak visszajelzés céljából.

3. TrueFire

A TrueFire a gitár mellett szintúgy kiváló tanárokkal, Grammy-díjas művészekkel dolgozik együtt, szinte minden stílus elérhető (például jazz, rock, country, klasszikus) és minden tudásszintnek tud újat nyújtani. Különböző tantervek közül választhatnak a diákok, akik tanulását számos további opció segíti elő a kiváló minőségű videók mellett: például a nehezebb részeket lelassíthatják és visszajátszhatják, mielőtt a valós tempóban zenélnék, illetve az előrehaladást is folyamatosan nyomon követi az alkalmazás. A kurzuskínálat folyamatosan bővül, jelenleg több mint 40 ezer óra érhető el.

Az applikáció hátránya a kissé drága árazás: ingyenes, 30 napos próbaidőszakot követően közel 30\$ a havidíj a havi konstrukciót választva (amely mellett éves, vagy élethosszig tartó feliratkozás is elérhető).

4. JustinGuitar

A visszajelzések kiemelik a tanár kiemelkedő módszereit és tudását, a könnyen követhető órákat, tananyagokat, illetve a széleskörűen elérhető anyagokat. Kezdőtől a haladó szintig mindenki számára hasznos lehet az applikáció. A kezdőknek szóló videók és az alapokat bemutató anyagok ingyenesen, az ezen felüli tartalmak pedig 10\$-os havidíj fejében érhetőek el. A technikai tudásra és az elméletre is hangsúlyt fektet az applikáció, a technikai elemek begyakorlását követően pedig különböző stílusok közül választhatunk, amelyek legfontosabb jellemzőit segítenek elsajátítani a videók. Hátrányként az oldalon való navigáció kissé komplikált mivoltát említhetjük.

5. JamPlay

A JamPlay több mint 6000 leckét, tanórát kínál kiváló művészekkel tanárokkal az alaptól a professzionális szintig. Több mint 450 kurzus érhető el 20 különböző stílusban, a klasszikustól a rockig. Az oldal naponta jelentkezik új, élő, stúdióból sugárzott, kiváló minőségű órákkal, illetve az interakcióra is lehetőséget nyújt: az élő „kérdézz-felelek” keretében naponta több mint 8 órán át el lehet érni a tanárt és kérdéseket lehet feltenni, akár webkamerán keresztül is. Személyes visszacsatolást is lehet kérni a teljesítményről: a diák elküldheti tanárának a felvételét, amelyet a tanár kiértékel, valamint a könyvtár számos hasznos tananyagot tesz elérhetővé (például akkordok, skálák). A fentebb bemutatott applikációkhoz hasonlóan a JamPlay szintén lehetőséget nyújt a nehéz részek lassabb kigyakorlására a videó visszatekerésével és lelassításával. A ~20\$-os havidíj átlagosnak tekinthető a többi oldalhoz, applikációhoz képest.

A felhasználói vélemények szintúgy kiemelik az oldal gazdag tartalmát és funkcionalitását, azonban a technikai megvalósítás kapcsán több problémát is említettek, például állandóan tölt az applikáció, másoknak pedig a belépéssel adódtak problémáik.

6. Orange Learn

Az Orange Learn egyik legnagyobb előnye, hogy 2020 óta élő segítségnyújtást is biztosít: a diákok egyszerűen, csupán néhány kattintással kapcsolatba léphetnek a tanárral, és feltehetik kérdésüket. További egyedisége, hogy akkreditált képzést is nyújt 1-8. osztályig a rock-gitárra fókuszálva. A képzéshez kapcsolódó vizsgák motiváló hatással lehetnek a diákokra, valamint az önéletrajzukban is szerepeltethetik, hogy elvégezték a kurzust. A tananyag a videók alapján egyedül vagy egy tanár segítségével is kiválóan elsajátítható, mindenki a saját tanulási tempójában haladhat. A letölthető, illetve online streamelt videók az alap, középhaladó és haladó szinten segítik a tanulást. Az egyes kurzusok díja ~80£, azonban havi előfizetésre is lehetőség van ~8£-ért, amely minden szint anyagaihoz biztosít hozzáférést az adott hónapban.

7. Jamorama

A Jamorama kapcsán fontos megemlíteni pozitívumként a kiváló instrukciós videókat, amelyek könnyen érthetőek, jól strukturáltak. Az órák 24/7-ben hozzáférhetőek a videótárban, az alapozásra, akkordok oktatására, különböző technikák, skálák és stílusok elsajátítására, zeneelméletre, improvizációra egyaránt hangsúlyt fektetnek, amely mellett a tanulók arra vonatkozóan is jó tanácsokat kapnak, hogy hogyan alakítsák ki gyakorlási rutinjukat. Az oldal a közösségépítésre is hangsúlyt fektet; a diákok például különböző, szórakoztató „eseményeken”, gamifikált kihívásokon vehetnek részt, amelyek hasonlítanak egy Guitar Hero-versenyhez – természetesen valódi hangszereken játszva. Hátránya, hogy a videótár kevésbé gazdag, mint a többi alkalmazás, weboldal esetében, illetve csak élethosszig tartó előfizetés keretében érhetőek el a tartalmak, amely közel 100\$, azonban jelenleg 120 napos pénzvisszafizetési garanciát vállal az oldal, ha valaki nem elégedett a szolgáltatással.

Applikáció, oldal	Előny	Hátrány
Fender Play	<ul style="list-style-type: none">• Személyre szabható tanulás• Különböző műfajok érhetőek el• Jól érthető, könnyen követhető, kiváló minőségű oktatóvideók• Kiváló felhasználói élmény	<ul style="list-style-type: none">• Technikai problémák, „bugok”• Haladóbb anyagok hiánya• Kevés a népszerű,

	<ul style="list-style-type: none"> • Ingyenes próbaidőszak, kedvező havidíj • Gazdag videótár • Mobilalkalmazást is nyújt 	közismert dal
ArtistWorks Guitar	<ul style="list-style-type: none"> • Széleskörű, számos stílus elérhető a klasszikustól a rockig • Kiváló tanárok • Személyre szabott oktatás lehetősége • Oktatói visszajelzés kérhető a teljesítményre 	<ul style="list-style-type: none"> • A többi, hasonló applikációhoz képest drágább
TrueFire	<ul style="list-style-type: none"> • Kiváló tanárok, Grammy-díjas művészek • Szinte minden stílus elérhető • Minden tudásszinten alkalmazható • Lehetőség a nehezebb részek kigyakorlására a videó lelassításával és visszajátszásával • Mobilalkalmazást is nyújt 	<ul style="list-style-type: none"> • Kissé drága árazás
JustinGuitar	<ul style="list-style-type: none"> • Módszeres oktatás, könnyen követhető órák, tananyagok • A technikai tudásra és az elméletre is hangsúlyt fektet • Az alapokat bemutató anyagok ingyenesen elérhetők • Mobilalkalmazást is nyújt 	<ul style="list-style-type: none"> • Kissé komplikált az oldalon való navigáció
Jamplay	<ul style="list-style-type: none"> • Gazdag kurzuskínálat • 20 stílus érhető el (köztük a klasszikus is) • Kiváló művészek, tanárok • Naponta új, élő, stúdióból sugárzott, kiváló minőségű órák • „Kérdezz-felelek” keretében segítség kérhető naponta több mint 8 órán keresztül • Személyes visszacsatolás a teljesítményről • További, tanulást elősegítő tartalmak érhetőek el 	<ul style="list-style-type: none"> • A technikai megvalósítás kapcsán több probléma (például a belépéskor, vagy lassan tölt az oldal)

	<ul style="list-style-type: none"> • Lehetőség a nehezebb részek kigyakorlására a videó lelassításával és visszajátszásával • Mobilalkalmazást is nyújt 	
Orange Learn	<ul style="list-style-type: none"> • Élő segítségnyújtás • Akkreditált képzés 1-8. osztályig • Letölthető, illetve online streamelt videók 	<ul style="list-style-type: none"> • Csak a rock-gitárra fókuszál
Jamorama	<ul style="list-style-type: none"> • Kiváló, könnyen érthető, jól strukturált instrukciós videók • Az órák 24/7-ben hozzáférhetőek a videótárban • Hangsúly az alapon, elméleten, különböző technikák, skálák és stílusok elsajátításán egyaránt • Közösségépítés, gamifikált „kihívások” 	<ul style="list-style-type: none"> • A videótár kevésbé gazdag • Csak élethosszig tartó előfizetés keretében érhetőek el a tartalmak

Összegző gondolatok

A digitalizáció térhódítása az élet minden területén megfigyelhető, és az iparágak működését alapjaiban változtatja meg. Mindez igaz a zene világára és azon belül a zeneoktatásra is. A digitális megoldások, különböző kurzusokat kínáló applikációk, weboldalak segítségével a világ másik felén tartózkodó, kedvenc művésznünk óráin is részt vehetünk, és akár konzultálhatunk vele, ha nehézségbe ütköztünk, illetve rendszeres visszajelzést kaphatunk tőle előrehaladásunkról. Az applikációk könnyen érthető, jól strukturált instrukciós videókkal, a különböző tudásszinteknek megfelelő tananyagokkal, személyre szabhatóan segítik elő a zenetanulást: a diákok különböző kurzusok közül választhatnak érdeklődésüknek és tudásuknak megfelelően, és saját tempójuknak megfelelően haladhatnak. Egyes applikációk a közösségépítésre is figyelmet fordítanak, például gamifikált „kihívásokat”, versenyeket szerveznek. Az applikációk, online tartalmak természetesen nem helyettesítik a tanár személyét és a személyes órákat, azonban elősegíthetik az alapok elsajátítását, illetve legfőbb hasznuk abban keresendő, hogy meghozhatják a fiatalok kedvét a zenetanuláshoz.

A zeneértő közönség következő generációjának kinevelése alapvető kihívás a szektor számára, azonban az applikációk segíthetnek ennek leküzdésében is. A mai fiatalok nagy része a „digitális bennszülöttek” generációjába tartozik, akik az internet világába születtek, otthonosan mozognak az online térben. Amennyiben őket (is) szeretnénk megszólítani, fontos, hogy az „ő nyelvükön” szóljunk hozzájuk, amelyre a fentebb bemutatott applikációk, weboldalak kiválóan alkalmasak. Ha az applikációk interaktív, vonzó tartalmi és egyéb, fentebb részletezett előnyei miatt pedig minél többen kezdenek zenét tanulni, várhatóan a nézőszám is emelkedni fog a koncerttermekben.

Jelen cikkünkben a gitároktatásra fókuszálva elemeztük a különböző alkalmazásokban rejlő lehetőségeket – néhányat oldalt, applikációt kiválasztva a legnépszerűbbek közül, azonban a jövőben a többi hangszercsoport esetében is tervezzük a különböző, tanulást elősegítő applikációk bemutatását és vizsgálatát.

A cikk szerzői:

Szedmák Borbála kutató, a Stratégiai és Nemzetközi Menedzsment Kutatóközpont tagja a Budapesti Corvinus Egyetemen. Közel húsz éve foglalkozik klasszikus zenéléssel, fő kutatási területe a kultúramenedzsment. (bori.szedmak@gmail.com)

Dr. Szabó Zs. Roland digitális transzformációs, üzletimodell-innovációs és változásvezetési szakértő, a Stratégiai és Nemzetközi Menedzsment Kutatóközpont vezetője, egyetemi docens a Budapesti Corvinus Egyetemen. (zsoltroland.szabo@uni-corvinus.hu)